

Ιερομάρτυρας Γεώργιος Σκρέκας

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Ένας μοναχός πάνω στο σταυρό με τά χέρια άπλωμένα καρτερικός δέχεται τά βέλη τῶν ἐπιθέσεων τῶν παθῶν πού ὑποβάλλουν οἱ δαίμονες : ὑπερηφάνεια, πορνεία, φιλαργυρία, φθόνος, κατάκριση. Μένει ὅμως στό σταυρό ἀκολουθώντας τόν Χριστό, συσταυρούμενος μέ Αὐτόν πού ανῆλθε στόν Σταυρό νεκρώνοντας τόν παλιό ἄνθρωπο, χύνοντας τό πανάχραντο αἷμα Του πεθαίνοντας καί ἀναπλάθοντας τόν ἄνθρωπο. Ὅμως ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά συμμετάσχει σ'αυτό τον Σταυρό πολεμώντας τά πάθη γιά νά κάνει δική του τή νίκη τοῦ Χριστοῦ, νά γίνει καινούργιος ἄνθρωπος.

Ριζική πάντως καί τελειωτική νίκη κατά τῶν τριῶν αὐτῶν ἐχθρῶν τοῦ χριστιανοῦ, τῆς σάρκας τοῦ κόσμου καί τοῦ διαβόλου ἐπιτυγχάνουν οἱ ἅγιοι Μάρτυρες. Ἀψηφούν τή «γλυκειά» ζωή, τήν ὁποία ὡς εὐάρεστη θυσία τήν προσφέρουν στόν Θεό καταλαμβανόμενοι ἀπό θεῖον ἔρωτα. Δίνουν τήν ὁμολογία τῆς πίστεως στόν

Θεάνθρωπο Χριστό ἐλπίζοντας στά ἀγαθά πού νοῦς δέν τό φαντάστηκε, μάτι δέν εἶδε κι αὐτί δέν ἄκουσε. Κατά τή διάρκεια τοῦ μαρτυρίου τους ἤ καί μετά τήν τελείωσή τους συμβαίνουν θαυμαστά γεγονότα. Ἀκολουθοῦν θαύματα τά ὁποῖα ἐπιτελεῖ ὁ Κύριος μέ τά ἐνδύματά τους, μέ τό αἷμα τους μέ τά τίμια λείψανά τους. Ἄλλοτε Θεῖο φῶς, ἄκτιστο καταλάμπει μετά τό μαρτύριο τά σώματα τῶν μαρτύρων, καί ἄρρητη, ὑπερκόσμια εὐωδία πλημμυρίζει τούς προσκυνοῦντας τά Ἅγιά τους λείψανα.

Εἶναι σέ ὄλους γνωστοί οἱ παλαιοί μάρτυρες, τῶν ὁποίων πολλοί ἐξ ἡμῶν φέρουμε τά ὀνόματά τους. Ὅμως ὁ καλός Θεός γιά νά δυναμῶνει, νά θερμαίνει τήν πίστη τῶν ὀρθοδόξων οἰκονομεῖ καί τήν παρουσία καί ἄλλων νεωτέρων μαρτύρων. Πάρα πολλοί οἱ νεομάρτυρες τήν ἐποχή τῆς Τουρκοκρατίας, ὅπως ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος ὁ Ὑδραῖος, ὁ ἅγιος Γεώργιος ὁ ἐν Ἰωαννίνοις, ὁ ἅγιος Θεόδωρος τῆς μιτυλήνης, ἡ ἁγία ὀσιομάρτυς Φιλοθέη καί ἄλλοι γνωστοί καί ἄγνωστοι. Πολλῶν τά μαρτύρια ἔχει καταγράψει ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἄγιορείτης στό Νέο Μαρτυρολόγιο.

Ἀπό τίς ἀρχές τοῦ 20ου αἰῶνος ἔχουμε μιά μεγάλη στρατιά μαρτύρων πού δίνουν τήν ὀμολογία τῆς πίστεως καί ὑπομένουν μαρτύρια καί θάνατο στά ἀθεϊστικά καθεστῶτα. Στήν πατρίδα μας κατά τή διάρκεια τοῦ ἐμφυλίου ἔχουμε ἄνω τῶν 250 κληρικούς πού μαρτύρησαν γιά τό Χριστό, πολλοί ἐκ τῶν ὁποίων μέ φρικτά βασανιστήρια.

Τό μαρτύριο ὄχι ἐνός ἐσταυρωμένου μοναχοῦ, ἀλλά ἐνός ἐσταυρωμένου ἱερέως, τοῦ ἱερομάρτυρος Γεωργίου Σκρέκα στό Νεραῖδοχώρι Τρικάλων.

Ὁ θαυμαστός αὐτός μάρτυρας τοῦ Χριστοῦ γεννήθηκε στή Μεγάρχη Τρικάλων τό 1910. Τέλειωσε τό Δημοτικό σχολεῖο καί τό ἐλληνικό σχολεῖο. Ἐννιά χρόνια ἦσαν τότε οἱ ἐγκύκλιες σπουδές. Πηγαίνει στό στρατό καί στή συνέχεια ἐπιστρέφοντας στό χωριό του ἐπιδίδεται σέ ἀγροτικές ἐργασίες. Ὅμως μέσα του τόν κατατρώγει ἡ ἐπιθυμία νά προσφέρει τόν ἑαυτό του στήν ὑπηρεσία τοῦ Χριστοῦ, νά γίνεῖ ἱερεύς. Σέ ἡλικία 23 ἐτῶν νυμφεύεται ἕνα καλό καί ἀγνό κορίτσι ἀπό τό χωριό του τήν Ευθυμία Ντούμα μέ τήν ὁποῖα ἔκανε 6 παιδιά (ζοῦν σήμερα τά 5). Τό 1938 σέ ἡλικία 28 ἐτῶν ἔχοντας ἤδη φοιτήσει σέ κάποιο σύντομο ἱερατικό σεμινάριο, ὅπου μέ ζῆλο καταρτίσθηκε γιά τό μεγάλο ἔργο τῆς ἱερατικῆς διακονίας, χειροτονεῖται διάκονος στήν ἱερά Μονή ἀγίου Στεφάνου Μετεώρων καί δύο μέρες ἀργότερα πρεσβύτερος. Τοποθετεῖται γιά λίγο ὡς ἐφημέριος στά χωριά Νικλίτσι καί Κρανιά Καλαμπάκας καί τό 1941 ὅταν δημιουργήθηκε κενό στή Μεγάρχη, τό χωριό του, τοποθετεῖται ἐκεῖ ὡς μονιμος ἐφημέριος στόν παλαιό ναό Ἀναλήψεως, ὅπου παραμένει μέχρι τό μαρτύριό του.

Σεμνός καί πιστός στό ἱερατικό του καθῆκον ὁ π. Γεώργιος ὑπηρέτησε τόν Θεό καί

τούς αδελφούς του συγχωριανούς μέ συνέπεια κατά τή γερμανική κατοχή καί στή συνέχεια κατά τή διάρκεια τοῦ ἐμφυλίου. Πάθη καί μίση φοβερά ἐγκλήματα ἦταν τά χαρακτηριστικά τῆς περιόδου αὐτῆς. Ἀδέλφια καί γονεῖς φονεύονταν μεταξύ τους. Δυό φορές οἱ ἀριστεροί ἀντάρτες συνέλαβαν τόν παπα-Γιώργη, ἀλλά καί τίς δυό φορές γλύτωσε. Πρέπει ἐδῶ νά ποῦμε ὅτι ὁ συνεφημέριος του εἶχε συνταχθεῖ μέ τους ἀθέους. Ὁ π. Γεώργιος ἔμεινε μακριά ἀπό τά κομματικά μίση, παράδειγμα καλοσύνης, ἀγάπης, ἀλλά καί πιστότητος στό καθῆκον του. Εἶχε γράψει σέ κάποιον θεῖο του : «Ἡ κατάσταση ἐδῶ στό χωριό, θεῖε μου, εἶναι πολύ δύσκολη. Ἐγώ ὅμως εἶμαι ἀποφασισμένος νά μείνω ἐδῶ μέχρι τέλους καί νά ἐκπληρώσω τό ἔργο πού μου ἐνεπιστεύθη ὁ Κύριος, ὅσονδήποτε ἐπικίνδυνο καί ἄν εἶναι». Μέσα σ'αὐτό τό πλαίσιο τῆς διακονίας του, χωρίς νά λογαριάζει τήν ἀσφάλεια τή δική του καί τῆς οἰκογενείας του, φιλοξενοῦσε στό σπίτι του τούς πάντες. Ὅπως ἔλεγε ἡ πρεσβυτέρα του «στό σπίτι μας ὅλοι χωροῦσαν. Καλοί, κακοί, φίλοι, ἐχθροί... Οἱ φιλοξενούμενοι γιά μᾶς ἦταν ἱερά πρόσωπα». Συνέβη κάποτε νά φιλοξενοῦν ἀξιωματικούς τοῦ ἐθνικοῦ στρατοῦ στό πάνω πάτωμα καί κάτω ἀντάρτες. Ὁ π. Γεώργιος ὅλους τούς εὐεργετοῦσε ἀκόμη καί τόν ἀποστάτη συνεφημέριο του, πού τοῦ ἔστελνε τό μισθό του στό βουνό ὅπου κρυβόταν. Ἀλλά ὅπως συνέβη καί μέ τόν Κύριό μας συνεργεῖα τοῦ Σατανᾶ, οἱ ἄθεοι φθόνησαν καί μίσησαν τόν ἀγαθό ἱερέα τοῦ Ὑψίστου.

Ξαφνικά κάποιο θεϊκό σημάδι τάραξε τό χωριό τῆς Μεγάρχης. Τήν παραμονή τοῦ Ευαγγελισμοῦ 1947 οἱ καμπάνες καλοῦσαν τό λαό τοῦ Θεοῦ στήν Ἐκκλησία τῆς ἀναλήψεως νά δοῦν ἕνα θαῦμα. Οἱ εἰκόνες τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Παναγίας δάκρυζαν. Ἐνας εὐλαβῆς χριστιανός ὀνόματι Ξυδᾶς γύριζε στό χωριό καί ἔδειχνε τό μουσκεμένο μαντήλι μέ τό ὁποῖο σκούπιζε τίς δακρυσμένες εἰκόνες. Σημεῖο φοβερό πού προμήνυε τά πάθη καί τά μαρτύρια τοῦ ἱερέως πού θά ἀκολουθοῦσαν. Ὁ ἱερεὺς Γεώργιος ἔνιωθε τή δοκιμασία νά πλησιάζει. Στίς 27 Μαρτίου ἦταν ἡ τελευταία φορά πού συνέφαγε μέ τήν οἰκογένειά του, ἀλλά καί ἄλλους στενοῦς συγγενεῖς του δίνοντάς τους τίς τελευταῖες συμβουλές καί νουθεσίες, προπάντων γιά τήν ἀγάπη πού ἔπρεπε νά ἔχουν μεταξύ τους. Τό βράδυ 27 πρὸς 28 Μαρτίου οἱ ἀντάρτες σάν ἄγρια θηρία ὄρμησαν νά συλλάβουν τόν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ. Τούς ὑποδέχτηκε μέ καλοσύνη : «Ὅρίστε, ἐλάτε παιδιά κοπιάστε, περάστε μέσα» . Πρὸς στιγμή τά χάνουν, ἀλλά στή συνέχεια τόν συλλαμβάνουν μέ βρισιές καί βλαστήμιες. Τόν χώνουν στό σταῦλο καί ἀρχίζουν νά τόν δέρνουν καί νά τόν βασανίζουν μέσα στό σκοτάδι. Ματαια προσπαθοῦσε ἡ πρεσβυτέρα του νά τόν βοηθήσει. Οἱ ἄθεοι ἄρπαξαν ὅλα τά ζῶα τῆς οἰκογένειας, ὅλα τά τρόφιμα καί ὅ,τι ἄλλο εἶχε κάποια ἀξία. Κάποιος ἀντάρτης ἔδεσε τόν ἱερέα πίσω ἀπό τό ἄλογό του καί τόν ἔσερνε ματωμένο καί ντυμένο μόνο μέ τή φανέλα καί τό σχισμένο παντελόνι του στούς τραχεῖς δρόμους τοῦ χωριοῦ.

Στή συνέχεια τόν πέρασαν από τά χωριά, Γοργογύριο, Τύρνα, Ξυλοπάρικο. Από τόν παπᾶ τοῦ Γοργογυρίου ἔχουμε τά τελευταῖα λόγια τοῦ ἱερομάρτυρος. Εἶπε στόν ἱερέα : « Ὅ,τι μοῦ ζητησαν τούς τό ἔδωσα... Τώρα ἀφοῦ πῆραν καί ὅ,τι ἄλλο εἶχε ἀπομείνει, πῆραν καί μένα. Τό μόνο κακό πού τούς ἔκανα ἦταν ὅτι δέν πήγαινα μαζί τους... Προσευχῆσου καί σύ μαζί μου... νά εἶναι τό τέλος μου σύντομο, μέ μιά σφαῖρα στό κεφάλι ὄχι μέ βασανιστήρια». Συμφωνα μέ ἄλλη μαρτυρία[1] πρόσθεσε : «Ὁ Θεός γνωρίζει τί θά ἀπογίνω. Ἐάν διά τοῦ μαρτυρίου μέ καλεῖ πλησίον Του, ἅς εἶναι εὐλογημένο τό ὄνομά Του, τό θέλημά Του ἅς γίνει». Βλέποντας δέ τήν πρεσβυτέρα του ἀπό μακριά τῆς εἶπε : «Ἐδὼ εἶσαι καί σύ παπαδιά; Ἔλπιζε εἰς τόν Θεόν. Ἐκεῖνος διευθύνει, ὑπομονή».

Τέλος ἔφθασαν στό κρησφύγετό τους, στό Νεραϊδοχώρι τῆς Πίνδου. Ἐκεῖ ἀπό τίς 29 Μαρτίου μέχρι τή Μεγάλη Παρασκευή 11 Ἀπριλίου 1947, δεκατρεῖς μέρες τόν βασάνιζαν. Κάποιες ἀντάρισσες τοῦ ἔλεγαν : «Γιατί δέν προσεύχεσαι στόν Χριστό νά ἔλθει νά σέ σώσει;» Τέλος τοῦ εἶπαν : «Ἐσένα πού πιστεύεις στόν Χριστό θά σέ σταυρώσουμε σάν Ἐκεῖνον τήν ἴδια ἡμέρα». Πρῖν τόν σταυρώσουν, προσπάθησαν νά τοῦ δώσουν γάλα, ἀλλά ἐκεῖνος τέτοια μέρα τό ἀρνήθηκε. Ἔτσι τή Μ. Παρασκευή 11 Ἀπριλίου τόν σταύρωσαν σέ ἕνα ἔλατο πού εἶχε σχῆμα σταυροῦ. Τοῦ τρύπησαν μέ λόγχη τή δεξιά του πλευρά, ἀνοιξαν πληγές στό μέτωπο καί στό κεφάλι του μέ περόνια ἢ σφαῖρες, τοῦ ἔβγαλαν μάτια. Ἔτσι παρέδωσε ὁ παπα-Γιώργης τήν ἀγία του ψυχή στό Θεό. Τό Πάσχα ὁ παπα-Γιώργης πανηγύριζε στόν οὐρανό .

Τό σῶμα του τό πέταξαν ἄταφο σέ μιά ρεματιά ὅπου ἔτρεχε ἕνα ρυάκι. Ἐνας ἀξιωματικός τοῦ στρατοῦ βρῆκε τό σῶμα τοῦ μάρτυρος, τό τύλιξε σέ μιά κουβέρτα καθαρή καί τό μετέφεραν στό κοιμητήριο τοῦ Νεραϊδοχωρίου. Τό κατέβασαν στό τάφο μέ ἕνα πρόχειρο φέρετρο, ἀλλά πρῖν τό σκεπάσουν μέ χῶμα κατέφθασαν συγγενεῖς του. Μέ δάκρυα τό παρέλαβαν καί τό μετέφεραν στά Τρίκαλα. Ἐκεῖ ἔντυσαν μέ ροῦχα καί ράσα τό γυμνό μαρτυρικό του σῶμα. Ἀκολούθησε πόνος, θρῆνος. Ἡ πρεσβυτέρα ἀντίκρουσε μέ πόνο τόν παπᾶ της χωρίς μάτια μέ τρυπημένα χέρια καί πόδια γδαρμένα μέ κονσέρβες καί μέ τρύπες στό κεφάλι ἀπό τίς σφαῖρες.

Στήν Επίσκεψη Τρικάλων ἀποτέθηκε τό Ἅγιο λείψανο. Γιά δύο μέρες χιλιάδες λαός πέρασε νά τό προσκυνήσει. Ἀμέτρητος ὁ κόσμος στήν κηδεῖα. Οἱ παπάδες σήκωσαν θριαμβευτικά, μέ ἐνθουσιασμό τό φέρετρο καθώς μετέφεραν τόν νικητή τῆς ἀθείας, τῶν δαιμόνων καί τοῦ θανάτου. Ἐναλλάξ τόν μετέφεραν μέχρι τό πρῶτο νεκροταφεῖο Τρικάλων. Ὁ μητροπολίτης Τρίκκης Χερουβεῖμ ξεκίνησε τόν ἐπικήδειο μέ τά λόγια τοῦ Ἀποστόλου «ἐγώ γάρ τά στίγματα τοῦ Κυρίου ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω». Ἀργότερα στήν ἀναφορά του πρὸς τήν Ἱ. Σύνοδο ἔγραψε:

«Δέν παραλείπομεν δέ νά γνωρίσωμεν τῆ Ἰ. Συνόδῳ ὅτι πρόκειται περί Ἱερέως ὅστις ἀπετέλει τό σέμνωμα τῆς ἱερωσύνης ἐν τῆ ἐπαρχίᾳ ἡμῶν, διότι οὐδεμιᾶς ἀρετῆς ἐστερεῖτο». Ὅταν σήκωσαν τό φέρετρο μέ τό ἱερό λείψανο μιά ἄρρητη εὐωδία πλημμύρισε τόσο ὅσους ἦσαν κοντά, ἀλλά καί ὅσους ἀκολουθοῦσαν ἀπό μακριά. Ἡ ἴδια εὐωδία ἀπλώθηκε καί κατά τήν ἐκταφή τοῦ μαρτυρικοῦ λειψάνου. Τότε οἱ παριστάμενοι ὄρμησαν νά πάρουν ὅτιδήποτε, σάν εὐλογία. Ἔστω ἕνα κομματάκι ἀπό τά ἄμφια τοῦ ἁγίου.

Λυπούμεθα ἢ χαιρόμεθα ἀκούοντας τά μαρτύρια τοῦ ἁγ. Γεωργίου; Λυπούμεθα κατά τό ἀνθρώπινο γιά ὅσα ἔπαθε, ἀλλά ποιᾶς τιμῆς ἀξιώθηκε ἀλήθεια νά μιμηθεῖ τόν Χριστό μας, νά ὑπομείνει ὡς Ἐκεῖνος σταυρικό θάνατο, νά λογχευθεῖ στήν πλευρά του καί μάλιστα τήν ἴδια ἡμέρα τῆ Μ. Παρασκευῆ! Τώρα συγχορεύει μέ τούς Ἀγγέλους καί τούς ἁγίους στεφανωμένος μέ ἄκτιστη δόξα κι ἐμεῖς τόν ἔχουμε μεσίτη στόν Χριστό μας.

Ἐδῶ χρειάζεται μιά σημαντική παρατήρηση. Δυστυχῶς ἔχει ἀργήσει ἡ ἀγιοκατάταξη τῶν νεομαρτύρων πού χάριν τῆς πίστεώς τους στόν Χριστό ἐμαρτύρησαν ἀπό τούς ἀθέους στήν πατρίδα μας. Στή Ρωσία τό 2000 ἔγινε ἀγιοκατάταξη μυριάδων παρομοίων νεομαρτύρων. Πρέπει ἀπό τό φόβο ἀνακινήσεως παλαιῶν πολιτικῶν παθῶν νά ἀδρανήσουμε; Ἀλλά ἕως πότε θά παρατείνεται αὐτή ἡ ἐκκρεμότητα καί ἕως πότε θά στερούμεθα τό ζωντανό παράδειγμα, τήν ὁμολογία τους τῆ διήγηση τῶν μαρτυρίων τους καί τήν καταφυγή μας στίς πρεσβεῖες τους;[2]

Σήμερα ἡ τιμή τῶν νεομαρτύρων τῆς περιόδου τοῦ ἀδελφοκτόνου ἐμφυλίου εἶναι ἀπαραίτητη γιά νά τονώσει τό εξασθενημένο ἀπό τόν ἀντίχριστο πόλεμο φρόνημά μας. Μᾶς ἀνοίγει πνευματικούς ὀρίζοντες γιά νά τρέξουμε κι ἐμεῖς ἐγκολπούμενοι τόν Τίμιο Σταυρό, νά ἀγωνισθοῦμε τόν καλόν ἀγῶνα. Μᾶς θυμίζει ὅτι πρέπει νά εἴμαστε ἔτοιμοι γιά ὅλα. Νά δίνουμε μέ θάρρος τήν ὁμολογία μας στά ἀθεϊστικά περιβάλλοντά μας, νά προστατεύουμε μέ κάθε κίνδυνο τά παιδιά μας ἀπό τίς ἀθεϊστικές διδασκαλίες πού πλημμυρίζουν τό χῶρο τῆς παιδείας, ὅπως π.χ. εἶναι ἡ θεωρία τῆς ἐξελίξεως, ἡ ἀλλοίωση τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν, ἡ πρόωθησις τῆς σεξουαλικῆς διαπαιδαγωγήσεως καί τῆς ὁμοφυλοφιλίας κλπ.

Γενναιότητα ἀπαιτεῖται, ὄχι ἐφησυχασμός. Ὅπως ἐνίσχυσε τόν ἅγιο ἱερομάρτυρα ὁ Χριστός στό μαρτύριό του ἔτσι καί ἐμᾶς θά μᾶς ἐνισχύει ἂν Τόν πιστεύουμε, ἂν θεωροῦμε ὡς ἀνώτερο ὄλων τήν ἀγάπη πρὸς τόν Κύριο μας, τόν Παράδεισο, τήν αἰώνια ζωή, ἂν θέλουμε νά ἀκούσουμε τῆ γλυκεῖα φωνή τοῦ Χριστοῦ «εἴσελθε εἰς τήν χαράν τοῦ Κυρίου σου».

Τελειώνοντας παραθέτουμε τά δύο Ἀπολυτίκια ἀπό τήν πλήρη Ἀσματική

Ἀκολουθία, τὴν ὁποία συνετάξαμε πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου :

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος α΄. Τῆς ἐρήμου πολίτης

Ἱερέων τό κλέος καί μαρτύρων ἀγλάϊσμα καί τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τό
τερπνό ἐγκαλλώπισμα, Γεώργιον ὑμνήσωμεν ὠδαῖς, τόν πίστει ὑπομείναντα
σταυρόν, δι' ἀγάπην τοῦ Δεσπότη καί πρὸς αὐτόν βοήσωμεν γηθόμενοι• Δόξα τῷ
σέ δοξάσαντι Χριστῷ, δόξα τῷ σέ ἐνισχύσαντι, δόξα τῷ σέ προστάτην τῶν πιστῶν
ταῖς σαῖς πρεσβείαις δείξαντι.

Ἔτερον

Ἦχος γ΄ Θείας πίστεως

Τῆ γενναία σου ὁμολογία καί τῷ αἵματι τοῦ μαρτυρίου, ἱεράν πορφυρίδα
ἐνδέδουσαι, καί παρεστώς τῆ Τριάδι ὀλόφωτος ὑπέρ ἡμῶν ἱκετεύεις Γεώργιε, δοῦναι
ἄφεσιν πταισμάτων ἡμῖν τοῖς μέλπουσι τά θεῖα καί σεπτὰ σου κατορθώματα.

Τά στοιχεῖα τοῦ Βίου καί τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Γεωργίου Σκρέκα
πήραμε ἀπό τό ἐξαιρετικό βιβλίο τοῦ πρωτοπρεσβυτέρου Λάμπρου Φωτοπούλου «
Ὁ ἱερομάρτυς Γεώργιος Σκρέκας καί ἡ τιμία αὐτοῦ πρεσβυτέρα» Ἔκδοση τῆς
ΕΝΩΜΕΝΗΣ ΡΩΜΗΟΣΥΝΗΣ, Θεσσαλονίκη 2016.

Πηγή: impantokratoros.gr